

Architectuur op de helling

Jaarverslag 2012

ARCHITECTUUR
INFORMATIECENTRUM
ALKMAAR

Colofon

Redactie

Bernard Faber

Fotografie expositie cepezed en UNStudio

Ton Voermans

Fotografie Dag van de Architectuur op 23 juni

Jürgen Dott

Vormgeving en productie

De Wilde Muis

Copyright

Architectuur Informatiecentrum Alkmaar (AIA)

Inhoudsopgave

Bestuursverslag4

AIA-Lezing: Europese architectuur. Van veel naar minder
door Hans Ibelings 6

AIA-Lezing: De Spontane Stad
door Gert Urhahn 7

AIA-Lezing: Architectuur is (on)betaalbaar
door Peer Glandorff 8

AIA-Lezing: Het Alkmaarse stationsgebied
door Joost Ravoo 9

AIA-Lezing: Oneplanetarchitecture
door Michael Noordam.10

AIA-Lezing: Vormgeven aan energielandschappen
door Dirk Sijmons. 11

AIA-Expo: Activate - Architectuur voor de toekomst
UNStudio 12

AIA-Expo: Gebruiksgerichte architectuur van cepezed14

AIA-DvdA: Voedsel voor de Geest 16

AIA-DvdA: Voedsel en de stad18

AIA-Bezoek: Flaneren in Noord: van Overhoeks tot NDSM. 20

AIA-Film: Lost Town22

AIA-Film: Ypke 23

AIA-Film: Mission Statements - The architecture of
Dutch diplomacy 24

AIA-Film: The Socialist, the Architect and the Twisted Tower25

AIA-Film: Amsterdam, Stad aan het IJ 26

Bestuursverslag 2012

2012 was voor het AIA een dynamisch en publieksgericht jaar. In 2012 zijn wij met Kunstuitleen Alkmeer te vinden in het Centrum voor Kunst en Erfgoed aan de Bergerweg. Een fantastische locatie voor onze administratieve en onze bestuurlijke activiteiten. Een publieksgerichte plek in de stad. En zo hebben wij ons in 2012 ook opgesteld. Meer dan voorheen hebben wij ons willen richten op activiteiten voor een breed publiek.

De vaartocht langs de gebouwen aan het Noordhollands Kanaal was daarvan het mooiste voorbeeld. Aan de tocht is door bijna 200 mensen deelgenomen. Ook trokken wij veel belangstelling bij de themawandeling Voedsel en de Stad. En datzelfde gold voor de excursie naar Amsterdam-Noord met onder andere een bezoek aan het gloednieuwe en spectaculaire filmmuseum EYE.

De kwaliteit van de inhoud van onze activiteiten hebben we daarbij niet vergeten. Heel bijzonder was de lezing van Ben van Berkel bij de opening van zijn tentoonstelling in De Vest. Nooit eerder trok een AIA-lezing van een architect zoveel publiek. Dit naast een keur van lezingen van stuk voor stuk uitzonderlijk gehalte.

2012 was ook het jaar dat de architectuurfilms een volwaardige plek in het programma kregen. Essentieel voor de belangstelling voor de films blijkt een goede inleiding en discussie.

Met alle activiteiten werd ingespeeld op het jaarthema Architectuur op de Helling. Ondanks de grote publieke belangstelling voor architectuur bracht 2012 niet de gehoopte herleving van de bouw. Integendeel. Met het architectenvak gaat het in 2012 slechter dan ooit. Bureaus verliezen hun omzet en moeten nadenken over hun voortbestaan. Deels heeft dit doorgeklonken in de lezingen. In 2013 verwachten we meer op dat gebied.

Voor ons was 2012 ook het jaar van het denken over verdienmodellen. In dit kader is aan meerdere activiteiten een prijskaartje gehangen. Bijzonder is dat dit geen invloed heeft gehad op de belangstelling. Dat helpt ons om in een

tijd dat de sponsoring duidelijk onder druk staat, het hoofd boven water te houden.

Het jaarthema Architectuur op de Helling bleek goed gekozen. De crisis in de bouw ging in 2012 niet over en zal dat ook in 2013 niet doen. Dat is niet alleen een realiteit, het is ook de actualiteit. Een actualiteit die dwingt tot herbezinning en tot het zoeken van nieuwe wegen, die dwingt tot creativiteit en tot een nieuwe benadering van het werkveld.

De crisis in de bouw die de architect als eerste heeft geraakt, dwingt tot creativiteit. Die uitdaging moet bij de architect, als de belangrijkste vertegenwoordiger van de creatieve industrie, aan het goede adres zijn. Wij zullen daar met ons programma voor 2013 zeker aan bijdragen.

Ed Diepenmaat

Voorzitter Architectuur Informatiecentrum Alkmaar

Hans Ibelings (Rotterdam, 1963) is architectuurhistoricus en -criticus. Hij was van 1989 tot 2000 curator bij het Nederlands Architectuurinstituut; van eind 2004 tot begin 2012 was hij hoofdredacteur van A10; in 2005 en 2006 was hij visiting professor aan de École Polytechnique Fédérale de Lausanne (EPFL). Hij is auteur van verschillende boeken waaronder 'Supermodernisme: Architectuur in het tijdperk van globalisering' en 'Europese architectuur vanaf 1890'

8 februari

Europese architectuur Van veel naar minder

door Hans Ibelings,
architectuurhistoricus en -criticus

De afgelopen tweehonderd jaar heeft de architectuur in Europa een enorme ontwikkeling doorgemaakt, aangespoord door de Industriële Revolutie, een snelle bevolkingsgroei en een rappe verstedelijking. Met de groei van de stad en de opkomst van de burgerlijke samenleving, dijde het werkterrein van de architect enorm uit en nam het aantal architecten enorm toe. Dat leidde ertoe dat in de twintigste eeuw alles, van sofa tot stad, onderwerp werd van de architectuur. En de gebouwde omgeving werd - afhankelijk van de omstandigheden - gietvorm dan wel afgietsel van de samenleving.

Inmiddels is de situatie in Europa drastisch aan het veranderen nu de Industriële Revolutie en het bijbehorende paradigma van groei en vooruitgang voorbij zijn. De politieke en economische macht van het continent is tanende en de bevolking groeit op veel plekken niet meer, maar vergrijsd en krimpt. Wat betekent dit voor de architectuur? En voor architecten?

6 maart
De Spontane Stad
door Gert Urhahn,
Urhahn Urban Design

Gert Urhahn associate Urhahn Urban Design werd in 1991 door Gert Urhahn opgericht. Het bureau ontwikkelde zich in korte tijd tot een gerenommeerd en innovatief bureau met een breed scala aan (inter) nationale ontwerp- en onderzoeksprojecten. Als senior ontwerper en supervisor is hij gespecialiseerd in complexe opgaven, waarbij met meerdere partijen naar een integrale, passende ontwerp-oplossing wordt gezocht. Hij heeft studies gepubliceerd op het gebied van stedelijkheid, typologieën en vernieuwingsstrategieën. In dienst van de Gemeente Amsterdam werkte hij aan de herontwikkeling van de IJ-oeveren. Gert heeft internationale ervaring, geeft lezingen en leidt workshops over stedelijke vernieuwing, haven en stad, werkgebieden, spontane stadsontwikkeling en andere onderwerpen. Hij is lid van de International Federation for Housing and Planning (IFHP) en is initiatiefnemer van de werkgroep 'The Spontaneous City'.

Wat is de Spontane Stad?

De Spontane Stad richt zich op de vitale relatie tussen mens en stad.

De Spontane Stad is een pleidooi voor een andere praktijk met een nieuwe set regels.

De Spontane Stad is een concept open voor interpretatie.

De Spontane Stad is het kleine geld op grote schaal.

De Spontane Stad is een reactie op de "ready made city".

Met de crisis is de gebruiker weer aan zet. Co-ontwerp en co-productie zijn sleutelbegrippen voor een duurzame stedelijke ontwikkeling en transformatie. Gert Urhahn vertelt over verleiden en begeleiden van de gebruiker, over voorwaarden en over nieuwe rollen van de stedenbouwkundige.

Wat betekent dit voor Overstad?

2 april

Architectuur is (on)betaalbaar

door Peer Glandorff, Fact Architects

Architectuur maakt onze omgeving en heeft daarmee een zekere invloed op ons, de gebruiker; zowel positief als negatief. Het laat zien hoe we willen en kunnen wonen en werken en hoe we met elkaar omgaan. Het reflecteert hoe we onze omgeving waarderen en wie we zijn. Soms is architectuur een middel om een visie te onderstrepen, of om anderen onze visie te laten delen en aan die visie bij te laten dragen. Omgekeerd stelt het huidige economische tij architectuur op de proef. Vinden we architectuur nog belangrijk; is het (nog) te betalen en willen we dat? Of heeft architectuur altijd een bestaansrecht; kan het zichzelf betalen; is het te sponsoren en kunnen we er aan verdienen? Aan de hand van een aantal projecten van het bureau wordt ingegaan op de positie van architectuur en onze rol in het bouwproces op verschillende schaalniveaus. Dat gaat van het vormgeven van een visie tot het financieel meedenken.

Peer Glandorff (1970) is oprichter van Fact Architects en verantwoordelijk voor alle aspecten van de totstandkoming en realisatie van de ontwerpen van het bureau. De portefeuille omvat stedenbouwkundige-, landschapelijke-, publieke- woning-

en utiliteitsbouwprojecten. In 1997 ging hij aan de slag als ontwerper en projectleider bij Dok architecten, in 2001 maakte hij de overstap naar Hvdn architecten. In 2005 richtte Glandorff Fact Architects op. Met Fact Architects ontving Glandorff o.a. VKG Architectuurprijs 2010. Voor het Ronald McDonald Centre ontving het bureau de Ari Keppler Prijs 2011 en de NOC*NSF Award 2011.

8 mei

Het Alkmaarse stationsgebied

door Joost Ravoo (regiodirecteur
NS Randstad Noord)

Joost Ravoo (1971) studeerde Bedrijfskunde op Nijenrode en haalde een Master of Corporate Communication aan de Erasmus Universiteit. Hij werkte bij Van Hulzen Public Relations Adviseurs (Voorschoten) en Sara Lee/DE (Utrecht). In 2001 stapte hij over naar de NS en werd na

een jaar directeur corporate communicatie (Utrecht). In vijf jaar tijd steeg de reputatie, merkwaarde en klant/medewerkerstevredenheid bij de NS spectaculair. Sinds eind 2007 is Joost Ravoo regiodirecteur Randstad Noord (Amsterdam) en geeft hij in dit gebied vaart aan de commerciële belangen van het reizigersbedrijf en het vastgoed- en retailbedrijf van de NS.

Door stationsgebiedsontwikkeling kan de NS functionele gebieden transformeren tot kloppende stadsharten. Joost Ravoo lichtte toe hoe de NS, vanuit maatschappelijke trends en ontwikkelingen op het gebied van ruimtelijke ordening en verkeer & vervoer, haar keuzes maakt ten aanzien van de ontwikkeling van stationsgebieden. Aan de orde kwamen consumentensen, problematiek in de OV-vervoersketen en strategieën om deze te omarmen. Ravoo besprak verschillende voorbeelden van de ontwikkeling van stationsgebieden en lichtte de stand van zaken rond station Alkmaar toe. Er ontstond een levendige discussie.

31 oktober

Oneplanetarchitecture

door Michael Noordam
(projectarchitect RAU, Amsterdam)

Michael Noordam (1974) studeerde bouwkunde aan de HTS Utrecht en architectuur aan de Academie van Bouwkunst Amsterdam. Hij werkte bij verschillende architectenbureaus en vanaf 2005 als projectarchitect bij RAU. Voor Noordam ligt de uitdaging in het ontwerpen van 'slimme' gebouwen,

waarin architectuur en techniek op vernieuwende wijze worden gecombineerd, resulterend in energiezuinige of energiepositieve gebouwen. Noordam was o.a. betrokken bij het ontwerp van het gemeentehuis 'Hof van Coevorden' (2009) en CBW Mitex in Zeist (2012). Lopende projecten zijn o.a. het Gemeentehuis Lochem (2013) en Triodos Bank Zeist (2014).

Duurzame architectuur heeft meerdere gezichten, iedere opgave is anders en vraagt om een specifiek antwoord. Voor RAU staat dienstbaarheid in de architectuur centraal. Elk object moet tot stand komen vanuit een samenspel tussen de genius loci, de mensen die het gaan gebruiken, beheren en onderhouden en de mogelijkheden van het moment. En wel zo dat het de omgeving – natuur en cultuur – verrijkt, een prettige, stimulerende en gezonde plek vormt en in algemene zin bijdraagt aan onze omgang als mens met de aarde waarop wij leven – one planet architecture. Maatschappelijke betrokkenheid spreekt zowel uit de opbouw van het portfolio als uit het innoverend karakter van de gebouwde oplossingen. Aan de hand van enkele recente en lopende projecten bespreekt Michael Noordam hoe RAU vanuit deze visie opgaven analyseert en tot passende ontwerpen komt.

3 december

Vormgeven aan energielandschappen

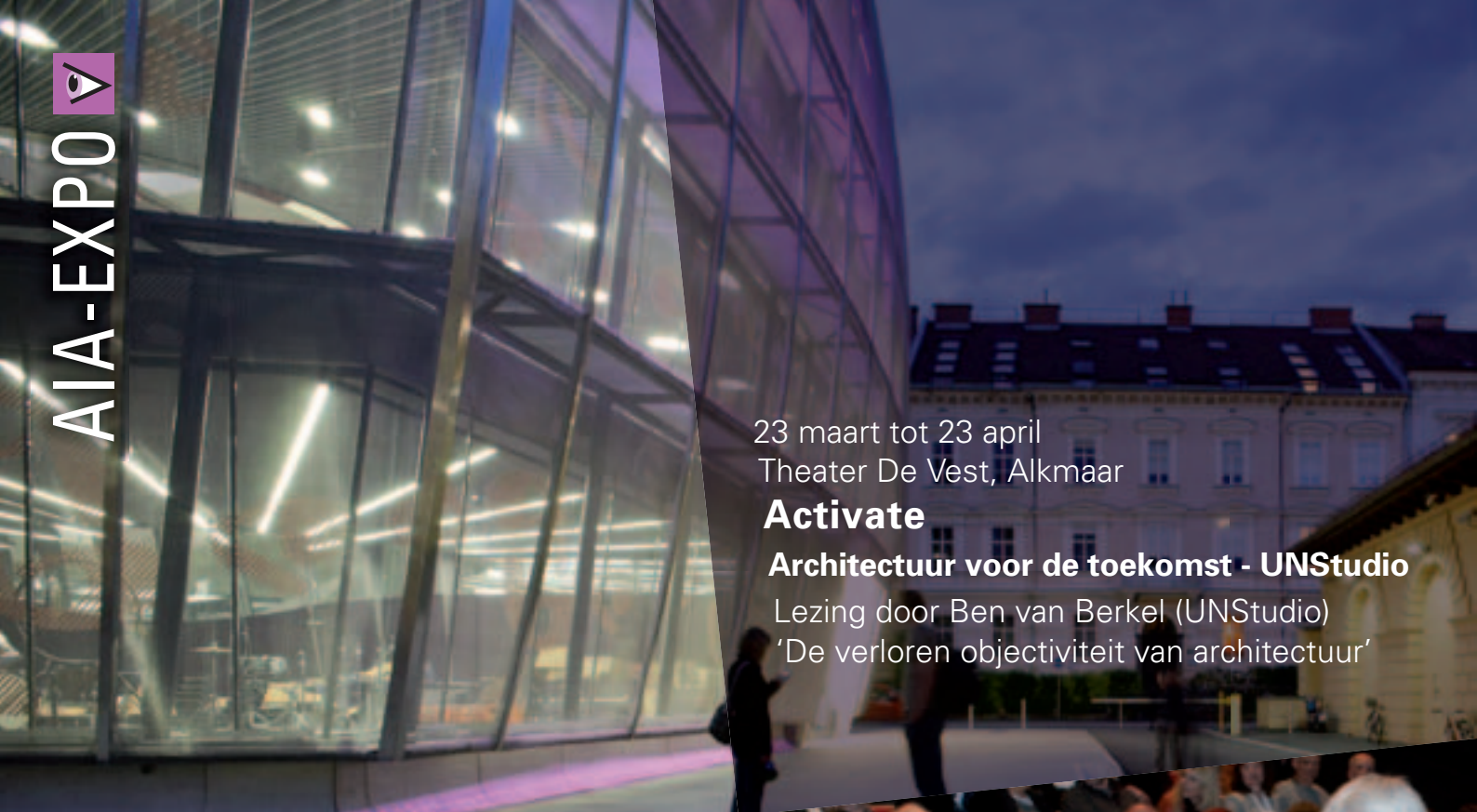
door Dirk Sijmons, landschapsarchitect

Dirk Sijmons (62) werd geboren in Amsterdam. Hij studeerde aan de TU-Delft en bekleedde daarna diverse functies bij de rijksoverheid, als laatste bij Staatsbosbeheer. Hij is landschapsarchitect en directeur van H+N+S Landschapsarchitecten. H+N+S ontving in 2001 de Prins Bernhard

Cultuurprijs voor toegepaste kunst. In 2002 kreeg Dirk Sijmons de Rotterdam-Maaskantprijs. Ter gelegenheid daarvan verscheen zijn boek Landkaartmos. Andere boekpublicaties zijn Een Plan dat Werkt (met Maarten Hajer en Fred Feddes) dat in 2006 verscheen en handelt over de relatie tussen beleid en ontwerpen, =Landschap (1998), en Oorden van Onthouding, over vormgeven aan natuurontwikkeling (1998). Hij was van 1994 tot 2011 voorzitter van de Stichting OASE. In 2004 werd Dirk Sijmons door de minister van LNV benoemd tot Rijksadviseur voor het Landschap. In 2007 ontving hij de Edgar Doncker Cultuurprijs. Sinds 2008 is hij hoogleraar Environmental Design aan de TU Delft.

De ruimte, omgeving en het landschap spelen een belangrijke rol in de transitie naar een duurzame energiehuishouding. Alternatieve, duurzame energiebronnen hebben zo'n sterke relatie met ruimtelijke ontwikkeling dat we kunnen stellen dat we aan het begin staan van een nieuwe generatie energielandschappen. De derde wel te verstaan, die de generaties van vervening en olie en gas achter zich zal laten. In zijn lezing laat Dirk Sijmons zien hoe deze nieuwe energielandschappen kunnen worden vormgegeven. Daarbij zal de vraag centraal staan hoe verschillende functies en voorzieningen in een gebied slim met elkaar kunnen worden verbonden, zodat zelfvoorzienende regio's ontstaan. Het schaalniveau van de regio blijkt hierbij beslissend te zijn, evenals een integrale aanpak. Om deze transitie te realiseren moeten belemmeringen in de ruimtelijke ordening worden aangepakt. Zowel de wetgeving van de ruimtelijke ordening als de emoties van bewoners vormen belemmeringen. De plannen voor de ontwikkeling van energielandschappen, zoals windmolenparken, leiden vaak tot heftige discussies bij bewoners. "De ruimte is het toernooiveld waarop de energietransitie verloren of gewonnen gaat worden."

23 maart tot 23 april
Theater De Vest, Alkmaar

Activate

Architectuur voor de toekomst - UNStudio

Lezing door Ben van Berkel (UNStudio)
'De verloren objectiviteit van architectuur'

Ben van Berkel studeerde aan de Rietveld Academie in Amsterdam en behaalde in 1987 een diploma aan de Architectural Association in Londen. Samen met Caroline Bos richtte hij in 1988 een architectenbureau op. In 1998 richtten zij een nieuw bureau op: UNStudio (United Net). UNStudio is een netwerk van specialisten in architectuur, stedenbouw en infrastructuur. Naast zijn architectuurpraktijk heeft Ben van Berkel lesgegeven aan verschillende universiteiten in binnen- en buitenland, waaronder Yale en Princeton University. In 2011 ontving hij de Kenzo Tange leerstoel aan Harvard Graduate School of Design. Sinds 2001 staat hij aan het hoofd van de Städelshule Architecture Class in Frankfurt am Main.

De tentoonstelling presenteert de visie van UNStudio op de rol van architectuur bij activering van de publieke ruimte en laat zien hoe architectuur de sociale en culturele cohesie kan bevorderen. De hedendaagse architectuur staat voor de uitdaging om juist in deze tijd van recessie een positieve impuls te geven aan binnensteden.

Thema's zoals kleur, cultuur, herontwikkeling en publieke interventies illustreren het huidige potentieel van architectuur. Deze vier thema's dienen als vertrekpunt voor onderzoek en discussie. Wat is de rol van kleur in de stedelijke ruimte? Bevorderen culturele gebouwen de sociale cohesie? Wat is het antwoord van de architect op vergrijzing en leegstand?

Aan de hand van deze vier thema's en geïllustreerd met projecten van UNStudio, waaronder het Agora Theater in Lelystad, het New Amsterdam Plein & Pavilion (New York) en de Erasmusbrug, wordt het belang en effect getoond van het inzetten van verschillende architectonische middelen.

11 oktober tot en met 11 november
Centrum voor Kunst en Erfgoed, Alkmaar

Gebruiksgerichte architectuur van cepezed

Lezing door Ronald Schleurholts,
partner van cepezed

cepezed is bekend om een mens- en gebruiksgerichte architectuur met tevens een rijke ruimtelijke beleving. De aanblik van de projecten is zowel bescheiden als opvallend. Intern kenmerken zij zich door vriendelijkheid, flexibiliteit en dienstbaarheid. cepezed richt zich evenzeer op het resultaat als op de weg daar naartoe. De ontwerpen hebben daarom een strikt rationele opzet. En ze komen met technisch vooruitstrevende, industrieel vervaardigde componenten snel tot stand. Daglicht draagt als favoriet bouw materiaal belangrijk bij aan de duurzaamheid van de projecten. De tentoonstelling bij het AIA toont een selectie van plannen en gerealiseerde projecten van het bureau dat in 2008 voor het gehele oeuvre de hoogste Nederlandse architectuuronderscheiding, de BNA Kubus kreeg toebedeeld. In 2011 ontving cepezed de opdracht voor het ontwerp van het nieuwe ziekenhuis in Heerhugowaard (RTIC).

23 juni

Voedsel voor de Geest

DAG VAN DE ARCHITECTUUR 2012

Het landelijk thema van de BNA voor de Dag van de Architectuur 2012 is: 'Architectuur en Voedsel'. Het AIA heeft er voor gekozen om op deze dag het thema 'Architectuur en Voedsel' in overdrachtelijke zin te gebruiken. Wij willen architectuur onder de aandacht brengen als voedsel voor de geest. Wij doen dit door middel van een vaartocht over het Noordhollands Kanaal.

Vanwege de voorgeschiedenis van het Noordhollands Kanaal is de bebouwing van het centrum van Alkmaar van oudsher niet gericht op het kanaal. De laatste jaren is dat sterk aan het veranderen. Met de bouw van het Kwakelhuis en het winkelcentrum Noorder Arcade aan de overzijde van het kanaal is hiermee een start gemaakt. Sindsdien zijn er op allerlei plekken langs het kanaal nieuwe gebouwen verschenen, en wordt er met de architectuur ingespeeld op de ligging van Alkmaar aan het kanaal en op de grote ruimte die het kanaal in de stad inneemt. De bedoeling van de vaartocht is om te laten zien welke prominente rol de bebouwing van de randen van het kanaal speelt voor het beeld van de stad.

De vaartocht begint aan de buitenkant van de stad in het gebouw van de voormalige telefooncentrale aan de Koelmalaan op het bedrijventerrein Overdie. De Telefooncentrale functioneert sinds kort als een eigentijds businesscenter voor creatieve, innovatieve en ondernemende bedrijven. Het partyschip Amalia ligt afgemeerd in het Noordhollands Kanaal aan de voet van het gebouw.

De vaartocht langs de gebouwen aan het kanaal duurt twee uur. Tijdens de tocht wordt tekst en uitleg gegeven over de geschiedenis van het kanaal, over de bruggen, over de architectuur van de gebouwen langs het kanaal, en over de nog te verwachten toekomstige ontwikkelingen van de bebouwing van de randen van het kanaal. Halverwege wordt de tocht onderbroken voor een wandeling door de in aanbouw zijnde woningbouw op de Schelphoek.

29 september

Voedsel en de stad

2e deel DAG VAN DE ARCHITECTUUR 2012

Voedsel in de stad vroeger

Een wandeling door de Alkmaarse binnenstad

De vormgeving van steden is van oudsher nauw verbonden met de distributie van voedsel. In Alkmaar is dat nog goed terug te vinden. Onder leiding van gidsen van de Historische Vereniging Alkmaar gaan we tijdens een rondwandeling door de binnenstad op zoek naar plekken en gebouwen waar vroeger de verwerking en distributie van het voedsel plaats vond.

Voedseldistributie nu

Bezoek aan een modern voedseldistributiecentrum in de Boekelermeer

Tegenwoordig brengen de boeren het voedsel niet meer per paardenkar of schip naar de markt in de stad, maar bereikt tachtig procent van het voedsel ons via de supermarkt. Eén van de supermarktketens is bereid ons te laten zien hoe dat in zijn werk gaat. Wij maken een rondleiding door het SPAR Distributiecentrum Noord in de Boekelermeer.

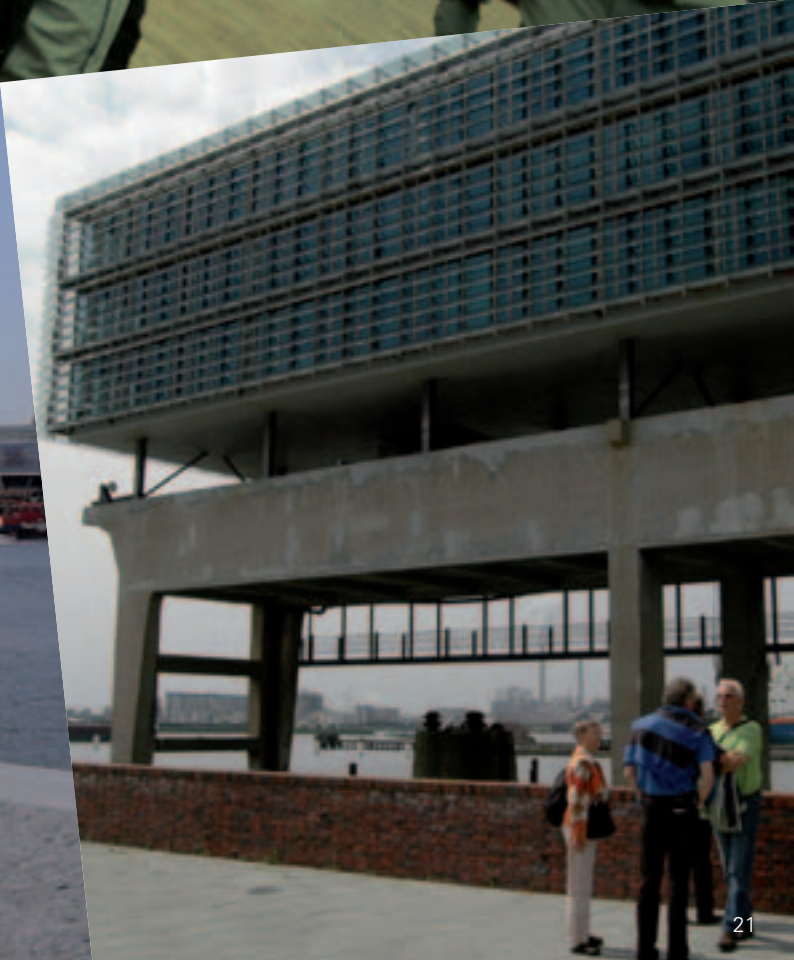

30 mei

Flaneren in Noord: van Overhoeks tot NDSM

Woensdag 30 mei 2012 heeft het AIA in samenwerking met enkele sponsors een excursie georganiseerd naar Amsterdam-Noord. Aan de excursie is deelgenomen door ca. 70 personen. Onder de belangstellenden bevinden zich architecten en stedenbouwkundigen, maar ook collega's van architectuurcentra, ontwikkelaars en een flink aantal geïnteresseerden buiten het directe werkveld. Na een bezoek aan het informatiecentrum is een groot aantal gebouwen bezocht, zowel op het voormalige Shell-terrein als op terreinen van voorheen de NDSM. Topics in de rondleiding waren uiteraard EYE, het recent geopende Filminstituut aan het IJ van het architectenbureau DMAA (Delugan Meissl Architects and Associates), als ook Het Kraanspoor, het in 2007 gebouwde kantoorgebouw op oude betonconstructie uit 1952 van Trude Hooykaas. Door de deelnemers is zeer positief op het programma gereageerd.

AIA-FILM

17 januari

Lost Town

regie: Jörg Adolph

Anne Niemann & Johannes Ingrisch winnen de ideeënprijsvraag voor een monument aan de kust van Suffolk. Door kusterosie is in de loop der tijd een deel van het dorp weggevaagd en het overblijvende deel is niet goed beschermd. Het winnende ontwerp 'Lost Town' laat dit gegeven op een poëtische wijze zien: een staalconstructie midden op zee representeert de kerken van het verloren gegane dorp. Maar in de publieksconsultatie van de gemeente met 114 inwoners blijkt er meer aan de hand. Een documentaire laat zien wat allemaal gebeurt tussen droom en daad.

20 maart

Ypke

regie: Jasper Huizing en Lotte Veltman
Met inleiding van Pieter Bannenberg
van NL Architects, Amsterdam

Documentaire over Ypke Gietema, wethouder Ruimtelijke Ordening in Groningen van 1978 tot 1992. Het accent ligt op zijn stedenbouwkundig beleid: omstreden en bewonderd. Het Groninger Museum, de Openbare Bibliotheek, de Hoornse Meer, de Waagstraat zijn enkele grote projecten die in zijn tijd tot stand kwamen. Met architecten als Mendini, Grassi, Koolhaas e.a realiseerde hij deze culturele daad. Naast Gietema (geb. 1942) komen mensen die hem van nabij kennen aan het woord, zoals oud-museumdirecteur Frans Haks, oud-burgemeester Hans Ouwerkerk, architect Jurjen van der Meer, RO directeur Arie Wink en journalist John Geyp. De avond wordt ingeleid door Pieter Bannenberg van NL Architects uit Amsterdam. NL Architects ontwierp het Groninger Forum in het centrum van Groningen. In 2005 presenteert de gemeente Groningen een plan voor een nieuwe en levendige oostwand. Daarin is de oude rooilijn hersteld en krijgt de Grote Markt haar vooroorlogse proporties en intieme sfeer terug. Door de verschuiving van de gevelwand en de sloop van de bestaande parkeerga-
rage ontstaat een nieuw stadsplein waarop het 45 meter hoge Groninger Forum zal verrijzen.

AIA-FILM

22 mei

Dutch Design

Film met inleiding 'Mission Statements -
The architecture of Dutch diplomacy'

In 1991 was de nota architectuurbeleid Ruimte voor Architectuur aanleiding tot de bouw van een reeks spectaculaire ambassades door bekende Nederlandse architecten. Mission Statements vertelt het verhaal van vier van de meest opvallende gebouwen. De gebouwen verbeelden ook de moderne houding in de Nederlandse diplomatie. Internationale critici schreven lovend over de nieuwe line-up van diplomatieke architectuur, veel gebouwen werden met architectuurprijzen beloond. In 2007 ontving de ambassade in Addis Abeba de prestigieuze Aga Khan Award. Is de culturele missie na twintig jaar geslaagd? Mission Statements vertelt het verhaal van de totstandkoming van de gebouwen en toont het dagelijks leven in de ambassades. Het is een onthullend relaas over het culturele aspect in de diplomatie en toont de soms hilarische misverstanden die daar uit voort komen. De film toont zo een ongewoon beeld van de Nederlandse identiteit.

11 september

Architectuur als middel

Film: 'The Socialist, the Architect and the Twisted Tower'

Inleiding: Ton Snijders en Patrick Biesboer, woningcorporatie Ymere

Deze avond gaat over het inzetten van architectuur als marketingmiddel. Verschillende steden en bedrijven gebruiken architectuur om hun stad of visie te promoten. Vestigingsdirecteur Ton Snijders van woningbouwcorporatie Ymere start de avond met zijn visie op het gebruik van architectuur om projecten, ontwikkelingsgebieden en Ymere zelf aan de man te brengen. Ymere is een daadkrachtige en innovatieve woningcorporatie, actief in de metropool-regio Amsterdam die ruim 83.800 woningen, winkels en bedrijfsruimten beheert. Daarnaast ontwikkelt Ymere nieuwe huur- en koopwoningen en maatschappelijk vastgoed.

Na de inleiding volgt de documentaire *The Socialist, the Architect and the Twisted Tower* over Turning Torso. Het zeer prestigieuze woongebouw Turning Torso moet de Zweedse stad Malmö op de kaart zetten zoals het Guggenheim Museum dat met Bilbao heeft gedaan. De twee hoofdrolspelers, de wereldberoemde architect Santiago Calatrava en de directeur van een woningbouwvereniging en ex-politicus Johnny Örbäck, hebben veel op het spel staan. Terwijl het gebouw groeit wordt het budget steeds opnieuw overschreden. Johnny Örbäck zet zijn eigen reputatie op het spel. "Als dit project in de problemen komt, zit ik in de problemen!". Er gaan jaren

voorbij en het project wordt vertraagd. In Malmö is een fel debat gaande over dit 'paradepaardje voor de rijken'. De begroting is nu overschreden met bijna 800 miljoen. De druk op alle betrokkenen is enorm. Zal het überhaupt mogelijk zijn om de toren af te maken?

De documentaire geeft een uniek kijkje in de wereld van de architectuur en van wat er gebeurt als een visie botst met de harde werkelijkheid.

AIA-FILM

13 november

Amsterdam aan het IJ

Inleiding met documentaire
'Amsterdam, Stad aan het IJ'

Na de succesvolle excursie van het AIA naar Amsterdam Noord in mei borduren wij graag voort op de grote ontwikkelingen langs de Amsterdamse IJ-oeveren. De afgelopen tien jaar verrees het ene na het andere spectaculaire gebouw met als laatste pronkstuk het EYE Film Instituut Nederland. Regisseur Remy Vlek zal op deze avond een toelichting geven over de architectuur, stedenbouw, geschiedenis en toekomst van de IJ-oeveren. Hoe wordt rond het IJ een nieuw stadscentrum gemaakt? Het historische havenbeeld is nog te zien in herbestemde oude gebouwen, zoals de Graansilo en pakhuis De Zwijger. Daartussen verrijzen grootschalige en dicht op elkaar gepakte woon- en werkgebouwen. De film stelt de vraag welke architectuur recht doet aan de geschiedenis en de ruimte van de IJ-oeveren. Recent gaf de economische crisis een onverwachtse wending aan de ontwikkelingen. Ambitieuze

plannen worden gedwarsboomd en een nieuwe periode van bezinning lijkt aangebroken. Zo is op het terrein van de oude NDSM Werf nog niet veel gerealiseerd. Het is een charmant ongeordend terrein waar mensen graag komen om rond te kijken.

Stedenbouwkundige Bart Stewart observeert: "Gebruik die crisis nou om het niet allemaal in deze periode vol te plem-pen. Want dan kun je misschien fasegewijs tot het inzicht komen dat het leeg kan blijven!" Aan het woord komen architecten André van Stigt, Jo Coenen en Trude Hooykaas, evenals supervisor voor de openbare ruimte Michael van Gessel en architectuurcriticus Maarten Kloos. Zij vertellen kritisch over zowel de architectuur als over de stedenbouwkundige initiatieven rondom het IJ.

Het doel van de stichting Architectuur Informatiecentrum Alkmaar (AIA) is het bevorderen van de belangstelling voor stedenbouw en architectuur door het organiseren van lezingen, tentoonstellingen en de jaarlijkse Dag van de Architectuur.

Bestuur

Ed Diepenmaat	voorzitter
Bernard Faber	secretaris
Evert Barendrecht	penningmeester
Joost Breebaart	lid
Richard Gouverneur	lid
Janwillem Snieder	lid

Programmaaraad

Christian Braak	Gemeenteraadslid Alkmaar
Eddo Carels	Voorzitter BNA Kring Alkmaar
Franç Kuyjper	Voorzitter Bouwend Nederland afd. NH
Aad Krom	InHolland docent Bouwkunde
Maarten Min	Directeur Min2 bouw-kunst
Pierre Sponselee	Directeur Woningbouwcorporatie
Martien Ulder	Directeur Drukkerij Slinger
Henk de Visser	Stichting Welstandsorg Noord-Holland
Jan Visser	Projectleider gemeente Alkmaar
Rob de Vries	Directeur DVUA
Erna Winters	Directeur Bibliotheek Kennemerwaard
Nico Zimmermann	Directeur ITZ-A architecten

**ARCHITECTUUR
INFORMATIECENTRUM
ALKMAAR**

Architectuur Informatiecentrum Alkmaar
Postadres: Bergerweg 1, 1815 AC Alkmaar
072-5124648
info@aia-alkmaar.nl
www.aia-alkmaar.nl

Het AIA wordt ondersteund door

**stimulerings
fonds
creatieve
industrie**

KENNEMERWONEN

Ymere

